

2015/2129(INI)

4.7.2017

YTTRANDE

från utskottet för kultur och utbildning

till utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

över genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/93/EU av den 13 december 2011 om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi (2015/2129(INI))

Föredragande av yttrande: Sabine Verheyen

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för kultur och utbildning uppmanar utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet påminner om att bekämpandet av sexuella övergrepp mot barn och minderåriga och barnpornografi bör prioriteras av medlemsstaterna och att det behövs en heltäckande och sektorsövergripande strategi med nolltolerans. Åtgärder som informationskampanjer, förebyggande kampanjer, utbildning för myndigheter, föräldrar, lärare, barn och minderåriga, i samarbete med framför allt föräldraföreningar som aktivt arbetar för skydd av barn och minderåriga samt med relevanta civilsamhällesorganisationer, är lika nödvändiga i kampen mot dessa brott som stödet till brottsoffer och deras familjer, utredningen av brott, borttagandet av material med sexuella övergrepp mot barn och lagföringen av förövarna.
2. Europaparlamentet noterar kommissionens rapporter om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/93/EU av den 13 december 2011 om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi¹, och håller med om att trots den senaste utvecklingen finns det fortfarande utrymme för förbättringar, tills dess att direktivet uppnår sin fulla verkan i alla medlemsstater. Barnets bästa måste komma i främsta rummet vid genomförandet av direktivet. Kommissionen uppmanas eftertryckligen att hjälpa medlemsstaterna att korrekt och fullständigt införliva och genomföra direktivet i hela EU så att barn kan dra fördel av dess fulla mervärde.
3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ge prioritet åt att förebygga sexuella övergrepp mot barn och sexuell exploatering av barn, och att öka samarbetet med utbildningsinstitutioner, stöd- och informationspunkter vad gäller sexuella övergrepp, internationella och icke-statliga organisationer samt civilsamhällesorganisationer och privata aktörer, för att fastställa effektiva och innovativa förebyggande åtgärder, inbegripet utarbetande av utbildningsmaterial i denna fråga.
4. Europaparlamentet noterar med oro att de främsta utmaningarna för medlemsstaterna med att genomföra direktiv 2011/93 rör bestämmelserna om förebyggande åtgärder och interventionsåtgärder samt hjälp, stöd och skyddsåtgärder för barn som är brottsoffer. Parlamentet uppmanar kommissionen att i sin genomföranderapport informera om bästa praxis för de åtgärder som vidtagits i olika medlemsstater och deras betydelse i kampen mot sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande av barn och bilder med sexuella övergrepp mot barn.
5. Europaparlamentet menar att sexuella övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn både på och utanför nätet, däribland material med sexuella övergrepp mot barn, fortfarande är ett stort problem och ett allvarligt brott samt utgör en kränkning av brottsoffrens grundläggande rättigheter. Dessa brott skadar barn fysiskt, psykiskt och

---

¹ EGT L 335, 17.12.2011, s. 1.

socialt på både kort och lång sikt, med en kontinuerlig risk för upprepad viktimisering och stigmatisering av brottsoffren genom internet.

6. Europaparlamentet menar att det brådskar med heltäckande politiska åtgärder mot de nya formerna av sexuell exploatering av barn och övergrepp på internet, såsom kontaktsökning i olovligt syfte, sexuell utpressning, kommersiell webbsändning, hämndporr, voyeurism och gromning, inbegripet insatser och resurser för att identifiera och tillhandahålla tjänster för offer. Parlamentet rekommenderar kommissionen att i detta avseende göra ytterligare en bedömning av huruvida målen i direktiv 2011/93 har uppnåtts och om direktivet är ändamålsenligt med tanke på de nya digitala och tekniska utmaningarna och hoten.
7. Europaparlamentet uppmuntrar de medlemsstater som fortfarande inte helt har genomfört artiklarna 18, 19 och 20 och 22, 23 och 24 i direktivet att göra det omgående och framför allt att vidta förebyggande åtgärder gällande systematisk vidareutbildning för tjänstemän som sannolikt kommer i kontakt med barn och minderåriga.
8. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att genomföra bestämmelserna om hjälp, stöd och skyddsåtgärder för barn och minderåriga som är sexualbrottsoffer (artiklarna 18, 19 och 20) och att intensivt satsa för att snabbt identifiera brottsoffer och erbjuda dem psykologiskt stöd. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att med hänsyn till barnets bästa säkerställa att barn som är sexualbrottsoffer anses som särskilt utsatta offer i enlighet med direktivet om brottsoffers rättigheter¹ genom särskilda stöd- och skyddsåtgärder, t.ex. möjligheten att få vittna bakom stängda dörrar och att bistås endast av personer som har fått särskild utbildning för detta.
9. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att i enlighet med artikel 23 tillhandahålla lämplig utbildning och att bygga upp kompetens för att gripa sig an de nya hoten i onlinemiljön och den utbredda användningen av och tillgången till mobil teknik och internet, särskild inom rättsväsendet och polisen, så att förövare kan utredas och lagföras ordentligt och brottsoffer kan få hjälp.
10. Europaparlamentet upprepar att tillräckliga medel, mänskliga resurser och utredningsbefogenheter och utredningsverktyg, inbegripet högteknologisk kapacitet, behövs för att förebygga illegalt innehåll online, för att bättre och snabbare kunna identifiera offer och förövare och för att reagera på de nya företeelserna och tilltagande tendenserna online, däribland nya distributions- och transaktionsmodeller för material med sexuella övergrepp mot barn.
11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att främja och stödja utbyte av bästa praxis och erfarenheter i medlemsstaterna. Parlamentet betonar att frivilliga initiativ från relevanta aktörer kan utgöra värdefullt stöd i bekämpandet av sådana brott, men att de inte kan ersätta effektiv lagstiftning.

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/29/EU av den 25 oktober 2012 om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem samt om ersättande av rådets rambeslut 2001/220/RIF, EUT L 315, 14.11.2012, s. 57.

12. Europaparlamentet håller med om att material, kanaler och kampanjer med information för både barn och vuxna, särskilt föräldrar och personer som kommer i kontakt med barn, måste främjas på gräsrotsnivå för att ge hjälp med att förstå och förebygga riskerna på nätet, tillhandahålla en säker internetmiljö och främja en positiv internetupplevelse för barn.
13. Europaparlamentet betonar att de förebyggande åtgärderna framför allt bör omfatta teknikrelaterade aspekter, i syfte att säkerställa ett säkrare internet och digital kompetens. Parlamentet uppmuntrar därför medlemsstaterna att överväga att införa utbildningsinitiativ i sina program och läroplaner på ett åldersanpassat sätt, för att främja mediekompetens och internetsäkerhet och för att tidigt lära barn och minderåriga hur man förebygger sexuella övergrepp, bland annat hur man identifierar och skyddar sig mot den fara som material på internet kan utgöra, hur man känner igen olämpligt beteende och hur man anmäler det. Medlemsstaterna uppmanas vidare att anta bestämmelser om att tillämpa stränga tekniska åtgärder, såsom åldersanpassade sekretessinställningar, kryptering och föräldrakontroll som standardalternativ, för att säkerställa största möjliga skydd för barn och minderåriga.
14. Europaparlamentet framhåller att med tanke på it-brottslighetens snabbt föränderliga karaktär och den snabba teknikutvecklingen behövs en ständigt anpassningsbar strategi för forskning och utveckling av mekanismer och avancerad teknik, inklusive utveckling av mjukvara, som gör det möjligt att tidigt upptäcka, blockera och ta bort illegalt innehåll på internet, såsom innehåll med sexuella övergrepp mot barn. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att förstärka sina insatser och konstant anpassa sina planer för förebyggande av sexuella övergrepp mot barn och sina åtgärder för att bekämpa sexuella övergrepp mot barn och sexuell exploatering av barn och barnpornografi på internet, och uppmanar kommissionen att stödja medlemsstaternas insatser.
15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta att noga övervaka medlemsstaternas införlivandeåtgärder och att snabbt inleda ett överträdelseförfarande om åtgärderna inte är i enlighet med direktivet.
16. Europaparlamentet betonar att föräldrarna har en roll att spela i förebyggandet av sexuell exploatering av barn och minderåriga, genom att ställa upp riktlinjer, övervaka barns och minderårigas användning av internet och sociala medier och informera sina barn och ungdomar om farorna med barnpornografi.
17. Europaparlamentet uppmuntrar kommissionen och medlemsstaterna att underlätta tillgången till offentliga medel för icke-statliga organisationer för förebyggande arbete och utbildningsverksamhet om sexuell exploatering av barn och minderåriga på internet och barnpornografi, och att ge dessa frågor större offentlig uppmärksamhet.
18. Europaparlamentet påminner om att sexuell exploatering av barn och minderåriga på internet är en ständigt ökande och skrämmande företeelse med långsiktiga återkommande konsekvenser för brottsoffren, som löper parallellt med teknikutvecklingen, och att enligt det internationella nätverket för telejourer (Inhope) sjunker den genomsnittliga åldern i barnpornografiskt material stadigt. Peer-to-peer-nätverk, Deep Web och Darknet ger en hög grad av anonymitet för förövare och används därför för att utbyta material med sexuella övergrepp mot barn.

19. Europaparlamentet uppmuntrar medie- och reklambranschen att skydda barns och minderårigas värdighet och oskuldskraft i sina produktioner genom samregleringsmekanismer, uppförandekoder och andra frivilliga åtgärder.
20. Europaparlamentet rekommenderar behöriga nationella myndigheter att utarbeta svarta listor över webbplatser som innehåller barnpornografi och förmedla dessa till internetleverantörer genom säkra kanaler. Borttagandet av illegalt innehåll ska grunda sig på tydliga och transparenta kriterier som ger en tillfredsställande nivå av rättslig klarhet och som överensstämmer med direktivet och den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna. Eftersom detta är en global fråga som sträcker sig över nationsgränserna måste sådana svarta listor över webbplatser utbytas mellan medlemsstaterna, genom förstärkt samarbete med Interpol, Europol och dess europeiska it-brottscentrum samt med tredjeländer. Sådana listor bör också vara riktade och uppdateras regelbundet.
21. Europaparlamentet uppmuntrar medlemsstaterna att i enlighet med artikel 24.4 säkerställa att dömda gärningsmän blir föremål för en bedömning av vilken fara de utgör och risken för återfall. Parlamentet uppmuntrar rättsvårdande myndigheter att regelbundet utbyta sådana bedömningar och uppgifter ur kriminalregistret om sexualförbrytare som förgripit sig på barn för att förhindra att de obemärkt rör sig från en medlemsstat till en annan, särskilt för att professionellt eller ideellt arbeta med barn och minderåriga eller vid inrättningar för barn. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att intensivifiera informationsutbytet om fällande domar och verksamhetsförbud, och att förbättra insamlingen av uppgifter i nationella register över förövare.
22. Europaparlamentet betonar att det är mycket viktigt att regelbundet samla in data och sprida faktauppgifter om de nuvarande nivåerna och metoderna för sexuella övergrepp mot barn och sexuell exploatering av barn och att se till att barn, föräldrar och enskilda som arbetar med barn får rätt kunskaper och verktyg för att begränsa och förhindra denna fara.
23. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta hänsyn till Europarådets beslut, med särskild hänvisning till den parlamentariska församlingens rekommendation 2092 (2016) om att bekämpa översexualiseringen av barn.
24. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att i samarbete med nationella telefonjourer göra det obligatoriskt för internetleverantörerna att rapportera och ta bort material med sexuella övergrepp mot barn och barnpornografi som upptäckts i deras infrastruktur till de rättsvårdande myndigheterna, och till nationella telefonjourer, och uppmanar internetleverantörerna att spara bevis på grundval av ett rättsstatligt förfaringsätt och i överensstämmelse med EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna och FN:s barnkonvention. Parlamentet betonar den viktiga roll som informations- och kommunikationstekniken och internetleverantörer har när det gäller att se till att olagligt innehåll på nätet snabbt och effektivt tas bort på begäran av ansvarig brottsbekämpande myndighet.
25. Europaparlamentet uppmanar de medlemsstater som ännu inte gjort det att skyndsamt införa säker och barnorienterad rapportering och rådgivning, såsom telefon- och datorjourer med e-postadresser eller appar för surfplattor eller smarttelefoner, dit

internetanvändare även anonymt kan anmäla material med sexuella övergrepp mot barn som de upptäckt på internet, och där man snabbt kan bedöma det rapporterade innehållet och tillämpa förfarandena för anmälan och avlägsnande och ta bort innehåll på värdsservrar utanför territoriet. Sådana hjälplinjer bör proaktivt få söka efter material med sexuella övergrepp mot barn, såsom är fallet för Internet Watch Foundation i Storbritannien. Medlemsstaterna uppmanas att uppnå bättre samarbete mellan hjälp- och jourlinjer för skydd av barn och minderåriga som utsätts för sexuell exploatering och sexuella övergrepp.

26. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att i sin lagstiftning införa obligatoriska bakgrundskontroller för personer som ansöker om att professionellt eller ideellt arbeta med barn eller som söker arbete som innebär hantering av material med sexuella övergrepp på barn, och att systematiskt utbyta information om enskilda personer som utgör en risk för barn.
27. Europaparlamentet välkomnar att omkring hälften av medlemsstaterna har valt att, förutom åtgärder som syftar till att snabbt ta bort webbplatser som innehåller material med sexuella övergrepp mot barn i enlighet med artikel 25.1, vidta åtgärder som är frivilliga enligt artikel 25.2 i direktivet, för att blockera tillträdet till webbplatser som innehåller eller sprider barnpornografi. Medlemsstater som ännu inte vidtagit sådana åtgärder uppmuntras att göra det. Parlamentet uppmanar kommissionen att i samband med en möjlig framtida översyn överväga att införa strängare åtgärder i artikel 25.2, och menar att EU-medel, också forskningsmedel, bör användas till att kartlägga nya tekniska lösningar med hög potential på detta område. Att ta bort illegalt innehåll är ett effektivt sätt att bekämpa sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och minderåriga och barnpornografi.
28. Europaparlamentet noterar med oro resultaten i Internet Watch Foundations årsrapport som offentliggjordes i början av april 2017. Enligt rapporten ligger nu 60 procent av webbsidorna som visar bilder på sexuella övergrepp mot barn på internetdomäner i Europa, vilket är en ökning med 19 procent sedan 2015, och antalet webbadresser med sexuella övergrepp har ökat kraftigt i vissa medlemsstater. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att öka sitt samarbete och utbyte av information och bästa praxis för att minska tillgången på material med sexuella övergrepp mot barn på internet.
29. Europaparlamentet betonar att när medlemsstaterna inför åtgärder som begränsar de grundläggande rättigheterna på internet i enlighet med artikel 25 ska principerna om öppenhet, nödvändighet och proportionalitet säkerställas i enlighet med EU-rätten och nationell lagstiftning. Medlemsstaterna ska uppge skälen till begränsningarna samt möjligheten att överklaga.
30. Europaparlamentet betonar att medvetenheten om farorna och riskerna med barns exponering i sociala medier måste öka.
31. Europaparlamentet betonar att barns personuppgifter måste skyddas på lämpligt sätt och att barn och föräldrar måste informeras om riskerna med och följderna av att barns personuppgifter används på internet.
32. Europaparlamentet håller med om att det är mycket viktigt med engagemang från många olika aktörer och med samarbete mellan den privata och offentliga sektorn,

inbegripet det civila samhället, rättsvårdande myndigheter, inrättningar som arbetar med barn, socialtjänsten, aktörer inom det privata näringslivet, såsom teknikindustrin, för att effektivt upptäcka och bekämpa olagligt material och spridning av material med sexuella övergrepp på barn på nätet.

33. Europaparlamentet framhåller också behovet av gränsöverskridande utredningar och internationellt samarbete med EU:s strategiska partner och rättsvårdande myndigheter för att bekämpa sexuella övergrepp mot barn och sexuell exploatering av barn på internet.
34. Europaparlamentet upprepar att exakt statistik och uppgifter om antalet begångna brott, särskilt inom området sexuella övergrepp mot barn, fortfarande saknas på grund av den höga andelen oanmälda fall, att brottskategorierna är nya och olika definitioner och metoder i medlemsstaterna.
35. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att, på grundval av ett rättsstatligt förfaringsätt och i överensstämmelse med EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna och FN:s barnkonvention, och i samarbete med innehålls- och tjänsteleverantörer påskynda förfaranden för anmälan och borttagande av innehåll som inbegriper sexuella övergrepp mot barn och sexuell exploatering av barn, inklusive barnpornografi, i syfte att tillhandahålla tillfredsställande skydd. Ingreppen bör begränsas till vad som är nödvändigt och proportionerligt och möjligheten till rättslig prövning bör tas med. Parlamentet uppmanar kommissionen att underlätta och öka utbytet av bästa praxis på detta område och uppmanar vidare medlemsstaterna att stärka sitt samarbete för att effektivt ta itu med dessa frågor.
36. Europaparlamentet framhåller att det finns ett växande hot mot barn som berörs av flyktingkrisen. De utsätts för en ökad risk för sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp, särskilt ensamkommande minderåriga barn, då många uppges saknade efter ankomsten. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta itu med denna företeelse och att vidta effektiva åtgärder för att förbättra situationen och stärka skyddet av barn.
37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att öka medvetenheten bland allmänheten om vikten av att bekämpa sexuella övergrepp mot och sexuell exploatering av barn och minderåriga samt barnpornografi, genom att främja och fullt ut delta i initiativ och informationskampanjer, såsom Europadagen om skydd för barn mot sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp, inrättad av Europarådet.
38. Europaparlamentet uppmuntrar de medlemsstater som ännu inte har gjort det att inrätta stödtjänster, inklusive onlinetjänster, för att tillhandahålla stöd, information och utbildning om hur man känner igen tecknen på sexuella övergrepp och sexuell exploatering och hur man ska reagera när man observerar ett oroväckande beteende som ännu inte utgör övergrepp.
39. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa att illegalt innehåll inte bara tas bort snabbt utan också att det förblir borta.
40. Europaparlamentet stöder ett rättighetsbaserat förhållningssätt till skyddet av barn, med beaktande av internationell rättsordning. Parlamentet påminner om att i 2011 års EU-

agenda för barnets rättigheter betraktas ”fördragen, Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och FN-konventionen om barnets rättigheter som grund för alla EU-insatser som på något sätt berör barn.”

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	29.6.2017
Slutomröstning: resultat	+: 22 -: 1 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Isabella Adinolfi, Silvia Costa, Angel Dzhabazki, María Teresa Giménez Barbat, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Svetoslav Hristov Malinov, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Santiago Fisas Aixelà, Morten Løkkegaard, Michel Reimon, Remo Sernagiotto
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	Lefteris Christoforou, Andrejs Mamikins, Jana Žitňanská

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

22	+
ALDE	María Teresa Giménez Barbat, Morten Løkkegaard
ECR	Angel Dzhambazki, Remo Sernagiotto, Jana Žitňanská
EFDD	Isabella Adinolfi
PPE	Lefteris Christoforou, Santiago Fisas Aixelà, Svetoslav Hristov Malinov, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
S&D	Silvia Costa, Giorgos Grammatikakis, Krystyna Łybacka, Andrejs Mamikins, Luigi Morgano, Momchil Nekov
Verts/ALE	Michel Reimon, Helga Trüpel

1	-
S&D	Petra Kammerevert

0	0

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster